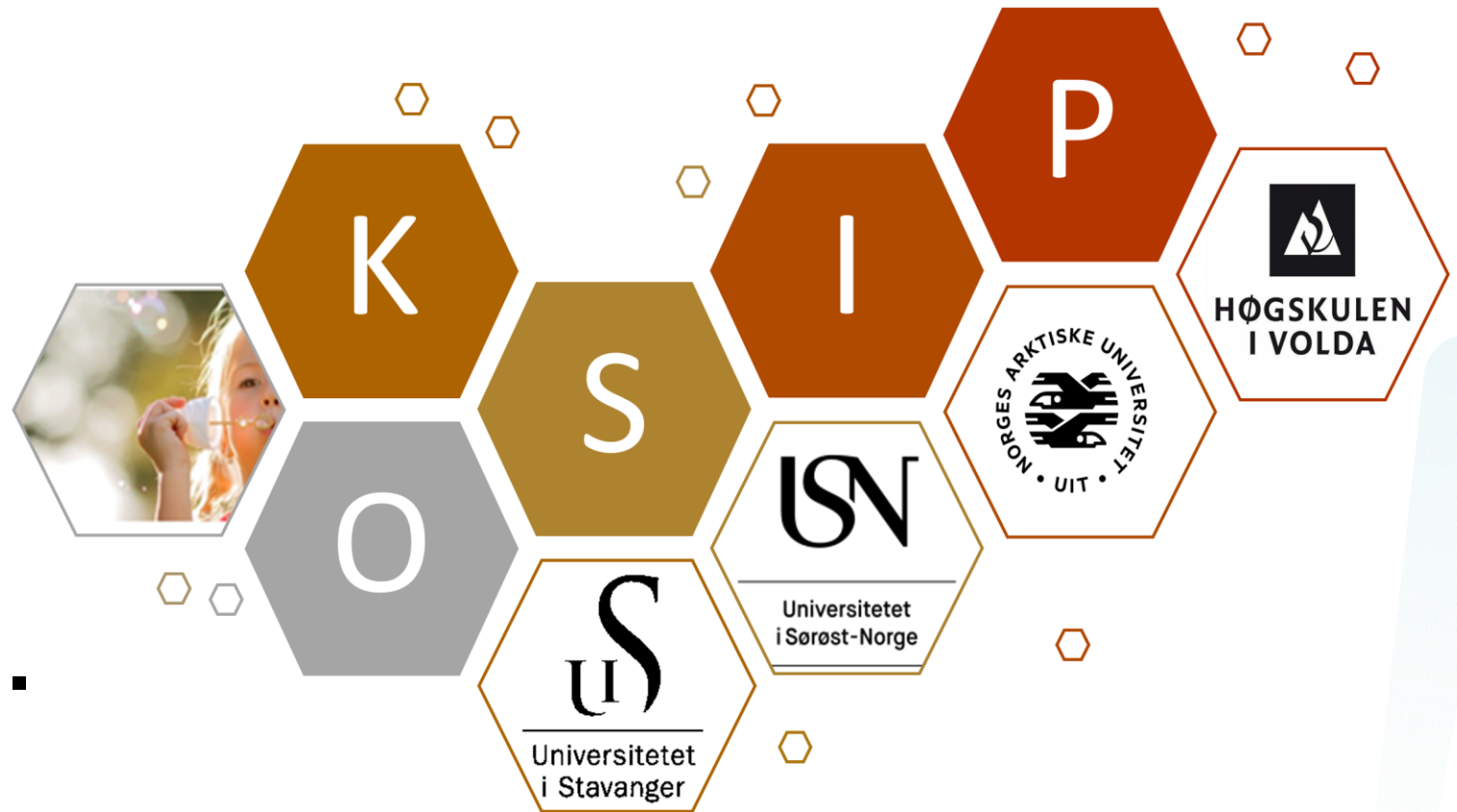
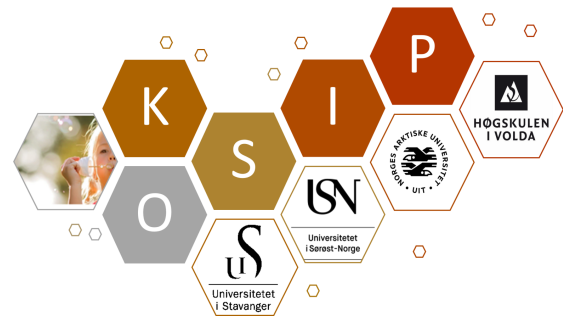

Litt om hva
KOSIP kan
fortelle
– og hva vi
vet så langt.

KOSIP er utviklet av

Koordinatorer ved 4 ulike UH

- Marianne Sandvik Tveitnes, førsteamanuensis v/UiS
- Hilde Sofie Stokke, førstelektor v/USN
- Mirjam Harkestad Olsen, professor v/UiT
- Silje Ims Lied, førstelektor v/HiV

I tett samarbeid med lokale partnere i

- Møre og Romsdal (6 kommuner)
- Rogaland (6 kommuner)
- Troms og Finnmark (9 kommuner)
- Vestfold og Telemark (3 kommuner)
- Viken (7 kommuner)

Lokale behov

Kompetanseløftet skal bygge på lokale vurderinger av behov for kompetanse, i samarbeid med universitet og høyskole.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Målgruppen er ansatte i barnehage og skole, barnehage- og skoleeiere, ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunene og fylkeskommunene.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 20.11.2020

Last ned som PDF Skriv ut

I stortingsmeldingen Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO varsler regjeringen et kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Hjelpen tettere på barn og unge

Satsingen på kompetanse omfatter hele laget rundt barna og elevene, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Samtidig skal oppgavene til Statped (statlige spesialpedagogiske støttetjenester) bli tydeligere og mer spisset for barn med varige og omfattende behov.

Kompetanse tilpasset lokale behov

Kompetanseløftet blir en del av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling. Kompetanseløftet skal bygge på lokale vurderinger av behov for kompetanse, i samarbeid med universitet eller høyskole.

▼ Hva er målet med kompetanseløftet?

▼ Hva består kompetanseløftet av?

▼ Oppstart høsten 2020

Hva forteller forskningen om inkludering ?

SCANDINAVIAN JOURNAL OF DISABILITY RESEARCH, 2017
VOL. 19, NO. 3, 206-217
<http://dx.doi.org/10.1080/15017419.2016.1224778>

 Routledge
Taylor & Francis Group

[Check for updates](#)

Understanding inclusive education: ideals and reality

Peder Haug
Department of Education, Volda University College, Volda, Norway

ABSTRACT
The key issue discussed in the article is the main challenges in developing inclusive education. Most European countries have acknowledged inclusive education as a means to secure equal educational rights for all persons. However, the definitions and implementations of inclusive education vary immensely. They are discussed in relation to a narrow and a broad definition of inclusive education, distinguishing between a horizontal and a vertical dimension of the concept. The article also goes into students' learning outcomes in inclusive education as well as teacher competencies for inclusive pedagogy. No country has yet succeeded in constructing a school system that lives up to the ideals and intentions of inclusion, as defined by different international organizations. Placement seems to be the most frequent criterion of inclusive education, to avoid segregation. The quality of teaching and learning processes in inclusive education has lower priority.

ARTICLE HISTORY
Received 2 December 2015
Accepted 10 August 2016

KEYWORDS
Special education; political coherence; teacher education; learning outcomes

Introduction: inclusive ideals and practice

Inclusive education faces challenges connected to ideals and action. If we turn to different international organizations, such as UNICEF, UNESCO, the Council of Europe, the United Nations and the European Union, the definitions of inclusion have several common ideal elements (Hardy and Woodcock 2015; Kluppis 2011). Inclusion then involves the right to education for all students. The values associated with inclusion have links to interactionist ideology and revolve around fellowship, participation, democratization, benefit, equal access, quality, equity and justice. Inclusion involves fellowship and participation in school culture and curricula for all students (Booth 1996). Since the Salamanca Statement in 1994, most European countries have acknowledged that inclusive education is an important premise to secure equal educational rights for all persons with varied special educational needs.

The practical state of inclusive education in many countries differs widely, between and even within schools. As Allan (2008) has concluded: 'There appears, however, to be deep uncertainty about how to create inclusive environments within schools and about how to teach 'inclusively' (10). In all countries there seems to be a gap between formulations and realizations of inclusive education. 'If inclusion, for all its complexity, is such an important principle, why is it not a readily identifiable, stand-alone entity in policy? And why is inclusion so often only mentioned in passing in many policies?' (Hardy and Woodcock 2015, 117).

In this article, I will discuss the relationship between inclusion as intention and inclusion as practice by answering the following questions: How is inclusive education understood and practised, and what are the main challenges in developing inclusive education?

CONTACT Peder Haug peder.haug@volda.no, pederhaug@hivolda.no Department of Education, Volda University College, POB 500, 6101 Volda, Norway
© 2016 Nordic Network on Disability Research

Inkludering er et ideal og et grunnleggende prinsipp for det opplæringstilbudet som tilbys i svært mange land, men det er stor variasjon mht hvordan inkludering forstås og praktiseres.

Det synes å herske stor usikkerhet rundt det å skulle etablere inkluderende læringsmiljø og det å skulle praktisere inkluderende opplæring.

Det synes å være et gap mellom det formulerte prinsippet og det som er realisert i praksis.
(Haug, 2017)

Spørreundersøkelsen KOSIP

Kartlegging av praksis

- Inkludering
- Tverrfaglig samhandling og organisering
- Ledelse og organisasjonsutvikling

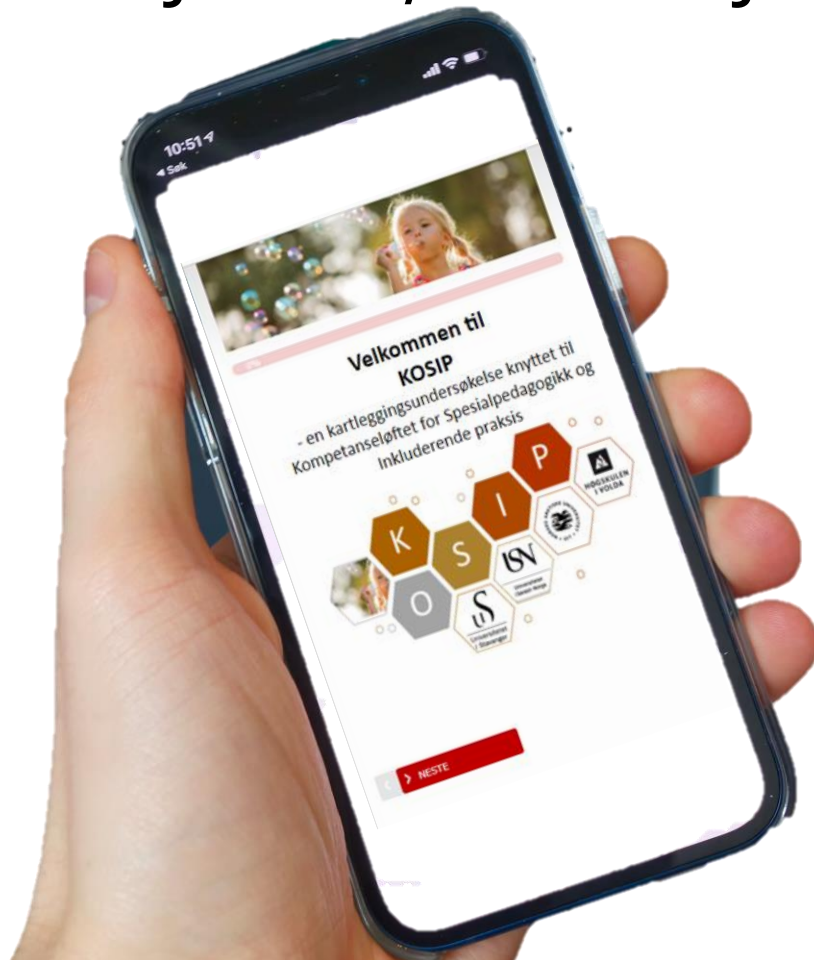
Kompetansekapital

- Status pr nå
- Ønsker for framtiden

Bakgrunnsopplysninger

- Arbeidssted
- Stillingstype
- Bakgrunnsdata

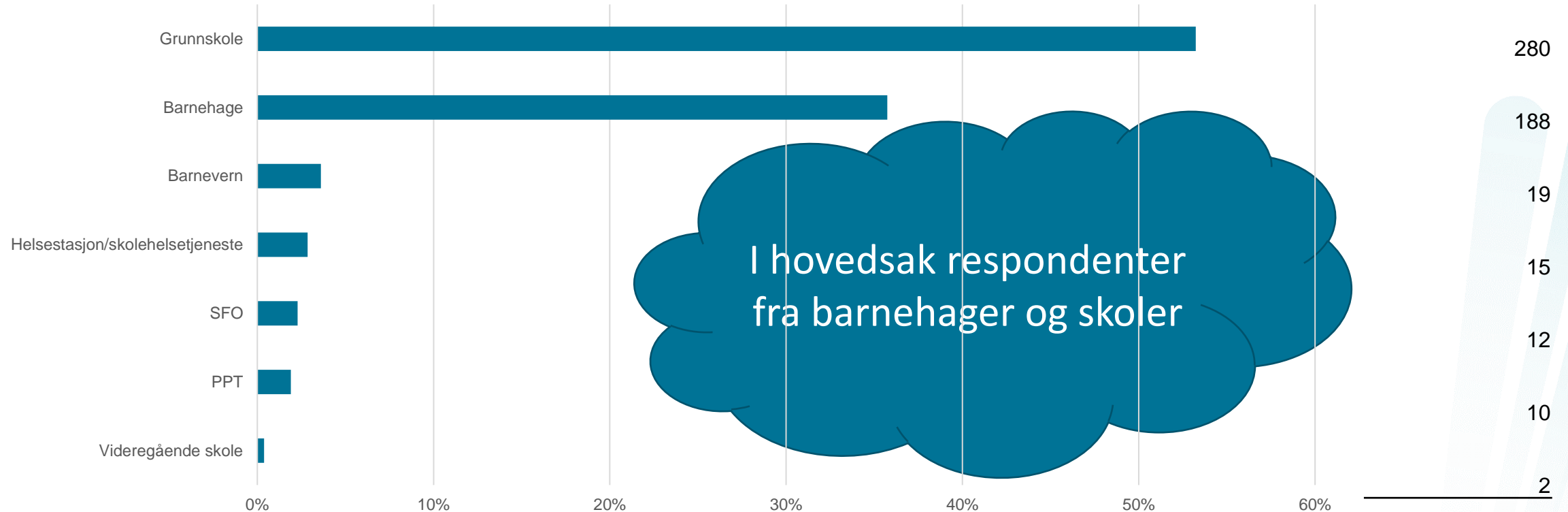
Målgruppe: ansatte i barnehager, skoler, PPT, barnevernstjeneste og skolehelsetjeneste/helsestasjon.

Fordeling arbeidssted

Fordeling arbeidssted %

I hovedsak respondenter fra barnehager og skoler

Barnehage	Antall årsverk*	Gjennomført	%
Alta	142	133	93
Hammerfest	145	30	21
Hasvik	11	8	73
Loppa	10	5	50
Måsøy	14	6	43
Nordkapp	34	5	15

Skole	Antall årsverk**	Gjennomført	%
Alta	306	165	54
Hammerfest	160	65	41
Hasvik	20	13	65
Loppa	30	11	37
Måsøy	20	10	50
Nordkapp	30	16	53

PPT	Antall ans.	Gjennomført	%
Hammerfest	11	6	54
Hasvik		1	
Måsøy	PPD MF	1	
Nordkapp	PPD MF	2	

* SSB-tall

** GSI-tall

NB1: Færre årsverk enn ansatte...
NB2: Private barnehager/skoler ikke inkludert...

Respondenter fra helse og barnevern:

Kommune	Antall respondenter Helsestasjon/ Skolehelsetjeneste	Antall respondenter Barnevern
Alta	7	14
Hammerfest	4	2
Hasvik	1	2
Måsøy	1	1
Nordkapp	2	
I alt	15	19

Er utvalget representativt?

Undersøkelsens:

- **Troverdighet**
- **Pålitelighet**
- **Overførbarhet**
- **Bekreftbarhet**

Har mange nok svart?

Er respondentene representative for den gruppen de representerer?

Har de svart sannferdig?

Har de forstått spørsmålene?

Kan studiens resultater overføres til arbeid med kompetanseløftet?

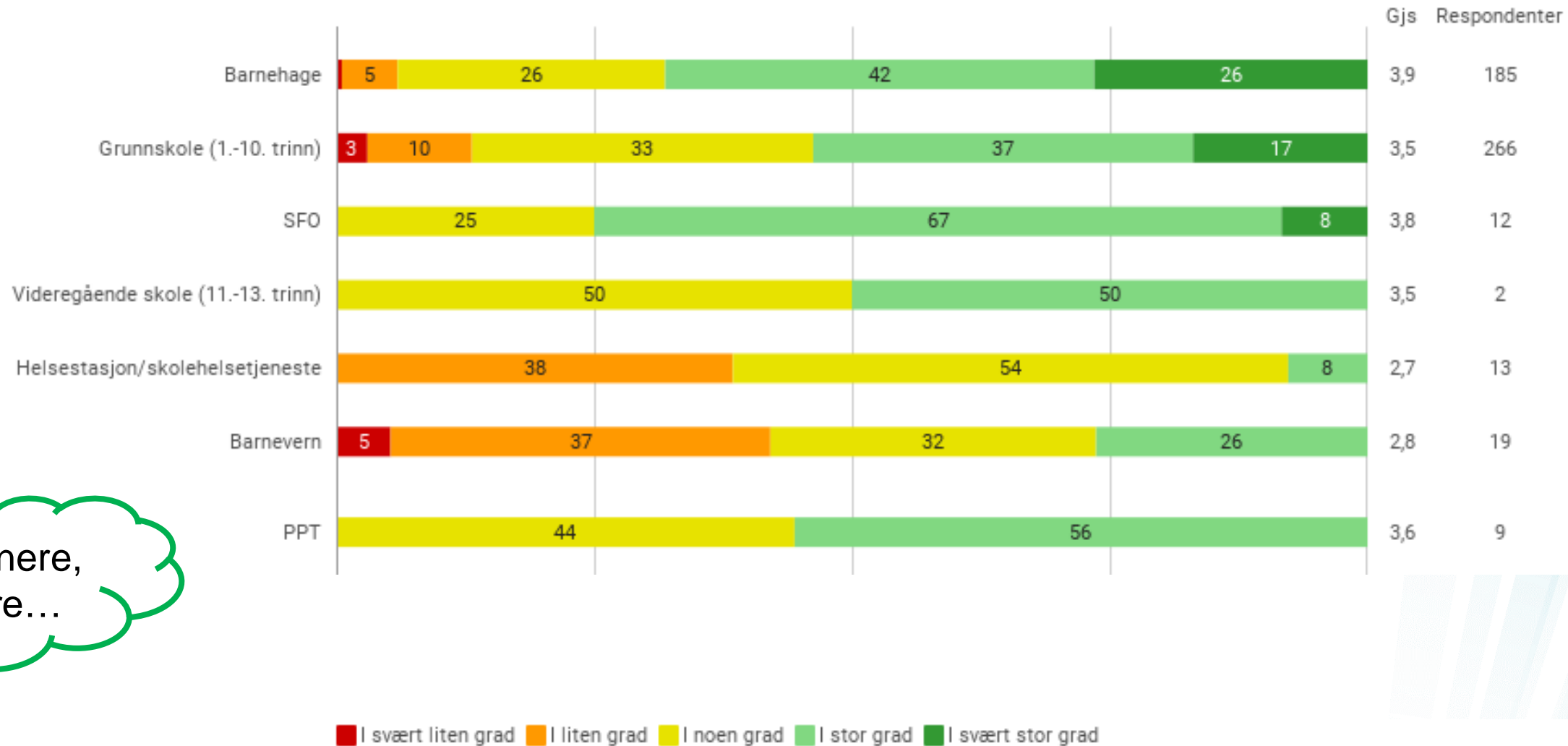
Kan resultatet bekreftes?

Inkluderende praksis

Har dere på arbeidsplassen diskutert...

...om dere har en felles forståelse for hva det betyr å ha en inkluderende barnehage og skole?

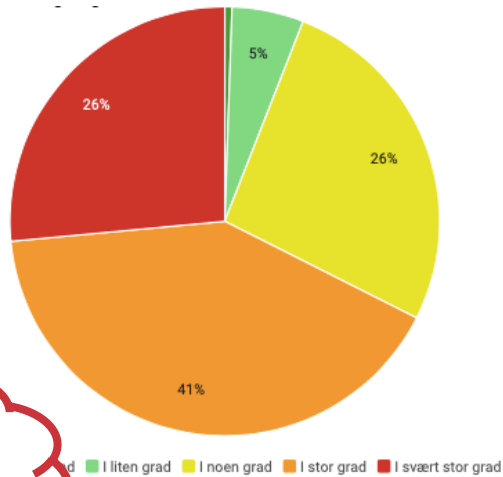
Jo grønnere,
jo bedre...

Har dere på arbeidsplassen diskutert...

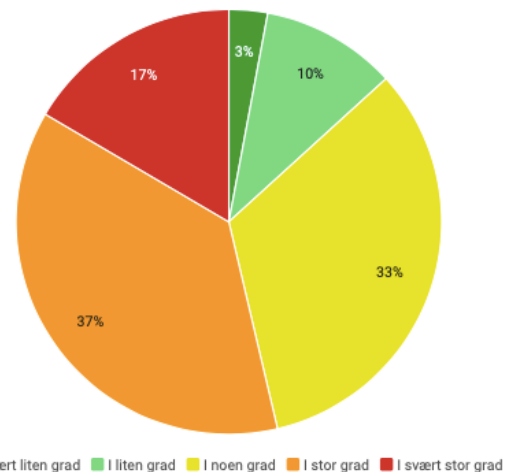
... om dere har en felles forståelse for hva det betyr å ha en inkluderende barnehage og skole?

RSK-
Vest

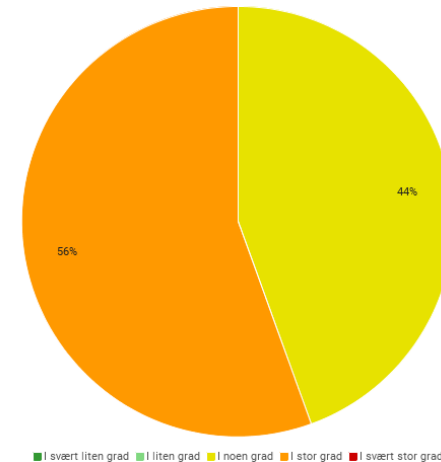
Barnehage

Skole

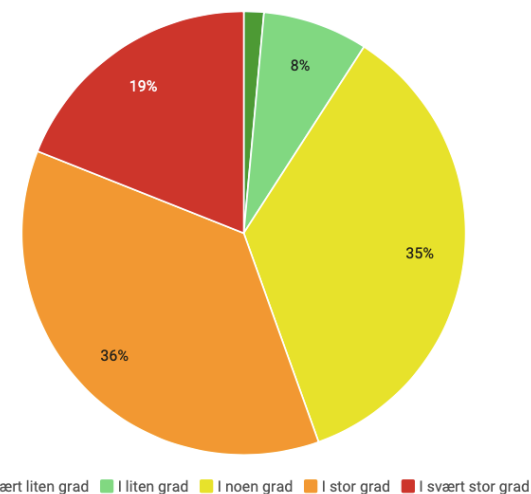
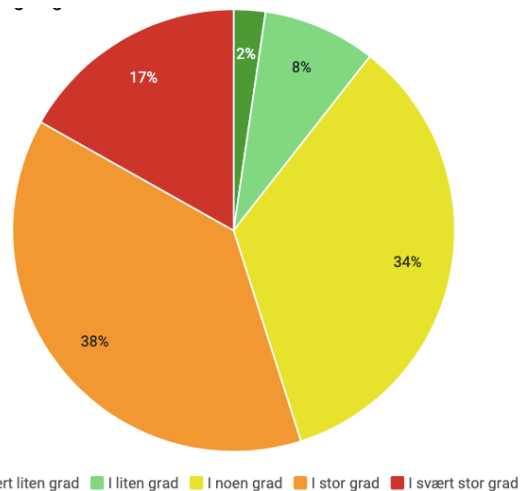
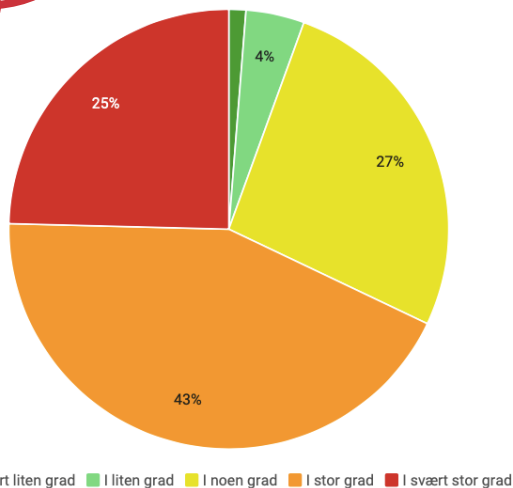

PPT

Jo rødere,
jo bedre...

Nasjonalt

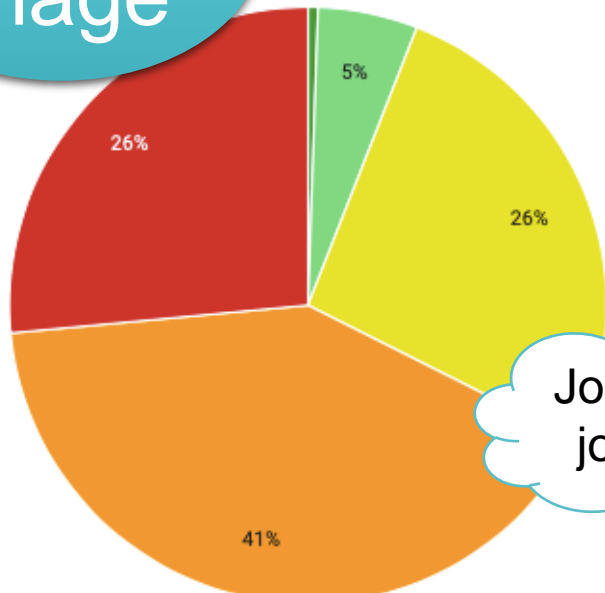

Har dere på arbeidsplassen diskutert...

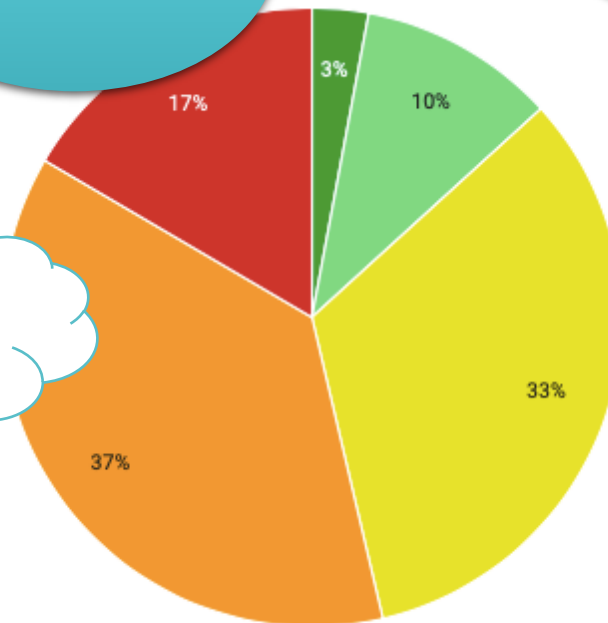
... om dere har en felles forståelse for hva det betyr å ha en inkluderende barnehage og skole?

Barne-
hage

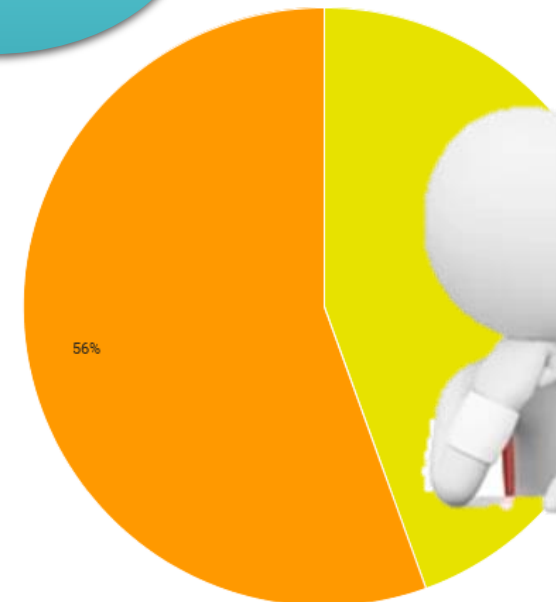
I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

Skole

I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

PPT

I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

Hva tenker du?

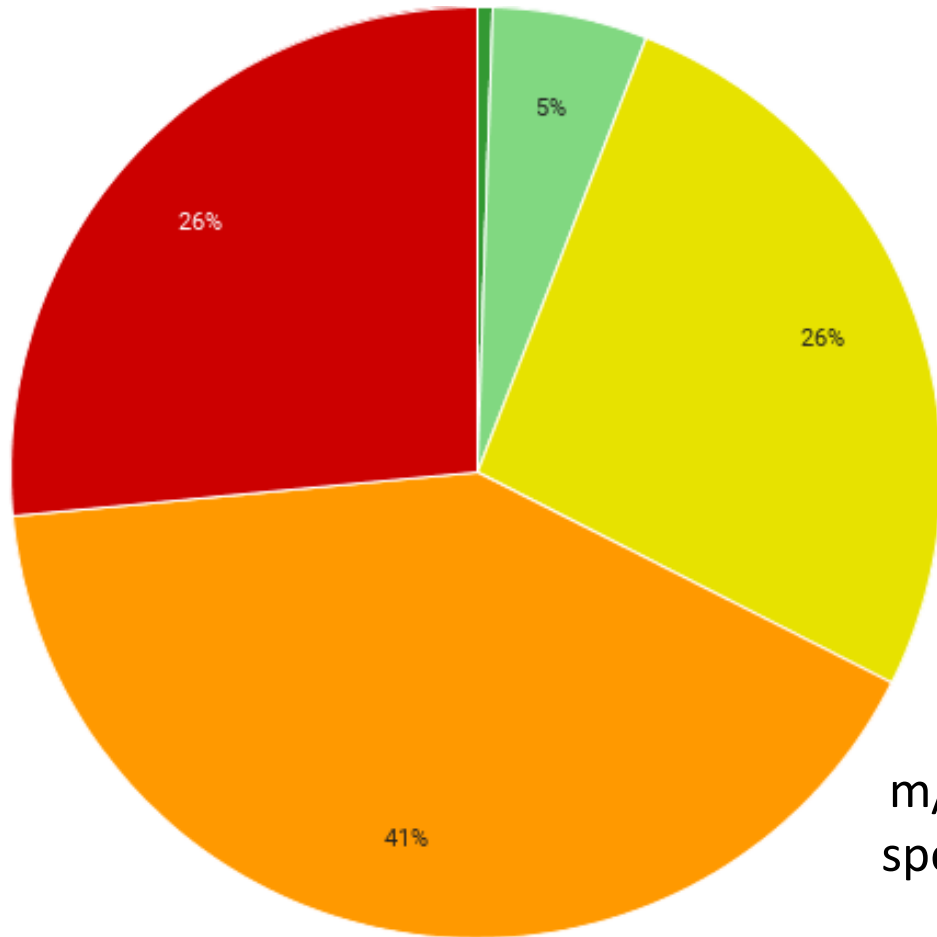
Jo rødere,
jo bedre

Viktig å ikke konkludere for raskt!

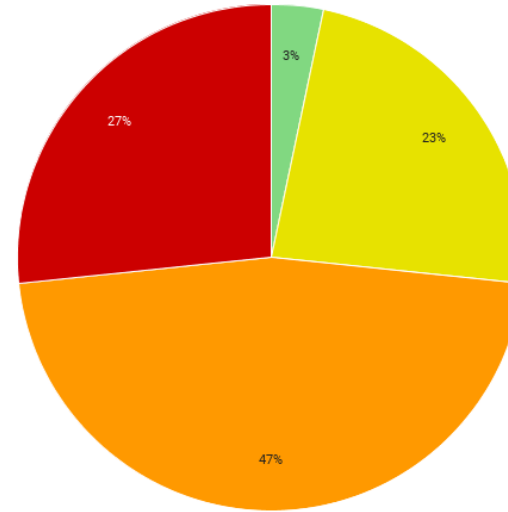
Det er forskjell mellom ulike
stillingstyper.

Barnehage

Har dere på arbeidsplassen diskutert...
... om dere har en felles forståelse for hva det betyr å ha en inkluderende barnehage og skole?

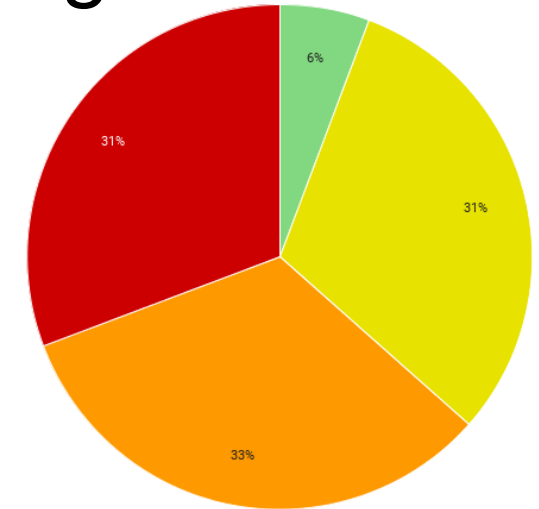

I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

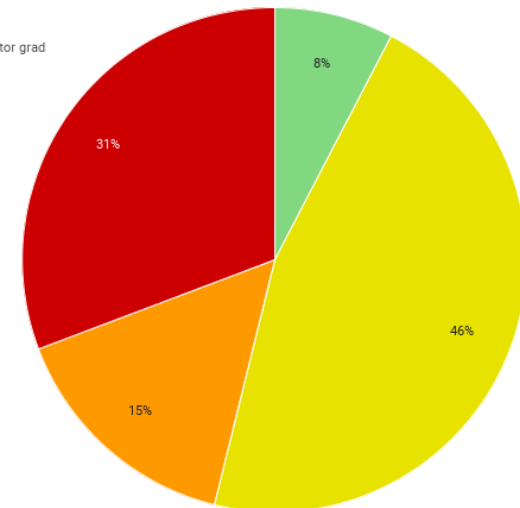

I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

Henholdsvis ledere
m/personalansvar, ped.ledere og
spesialpedagoger i barnehagene:

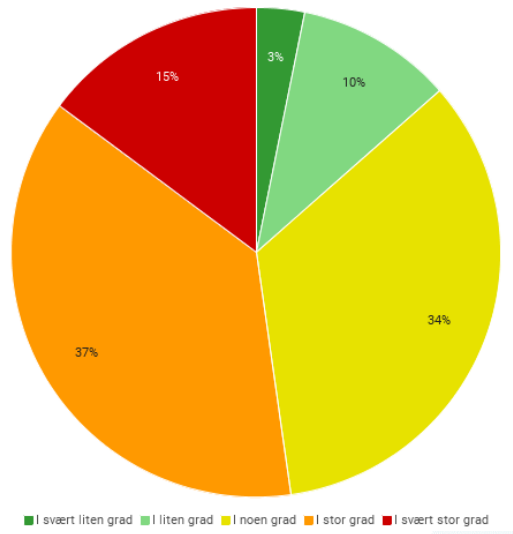
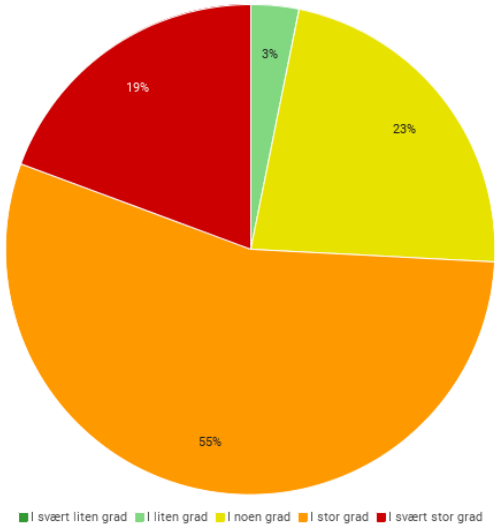
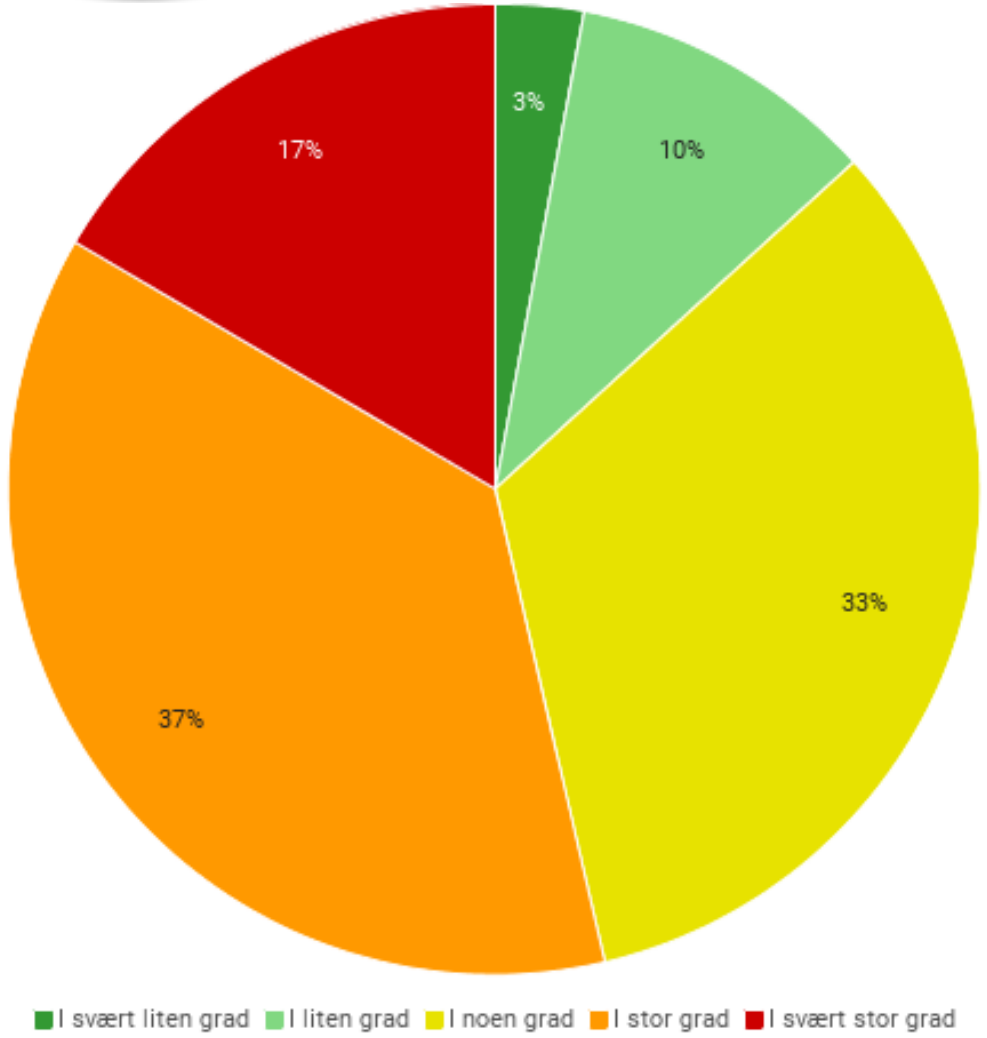
I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

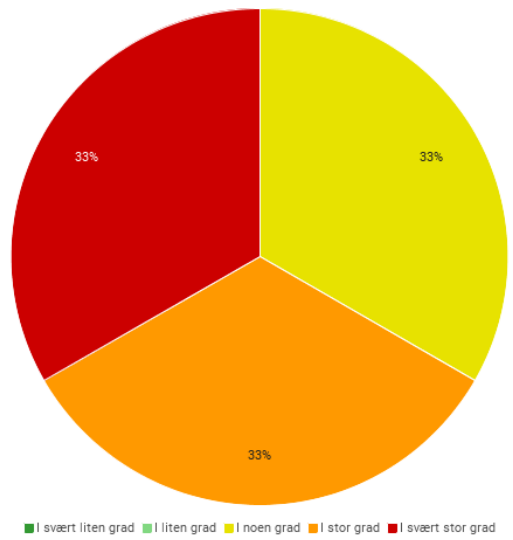
I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

Skole

Har dere på arbeidsplassen diskutert...
 ...om dere har en felles forståelse for hva det betyr å ha en inkluderende barnehage og skole?

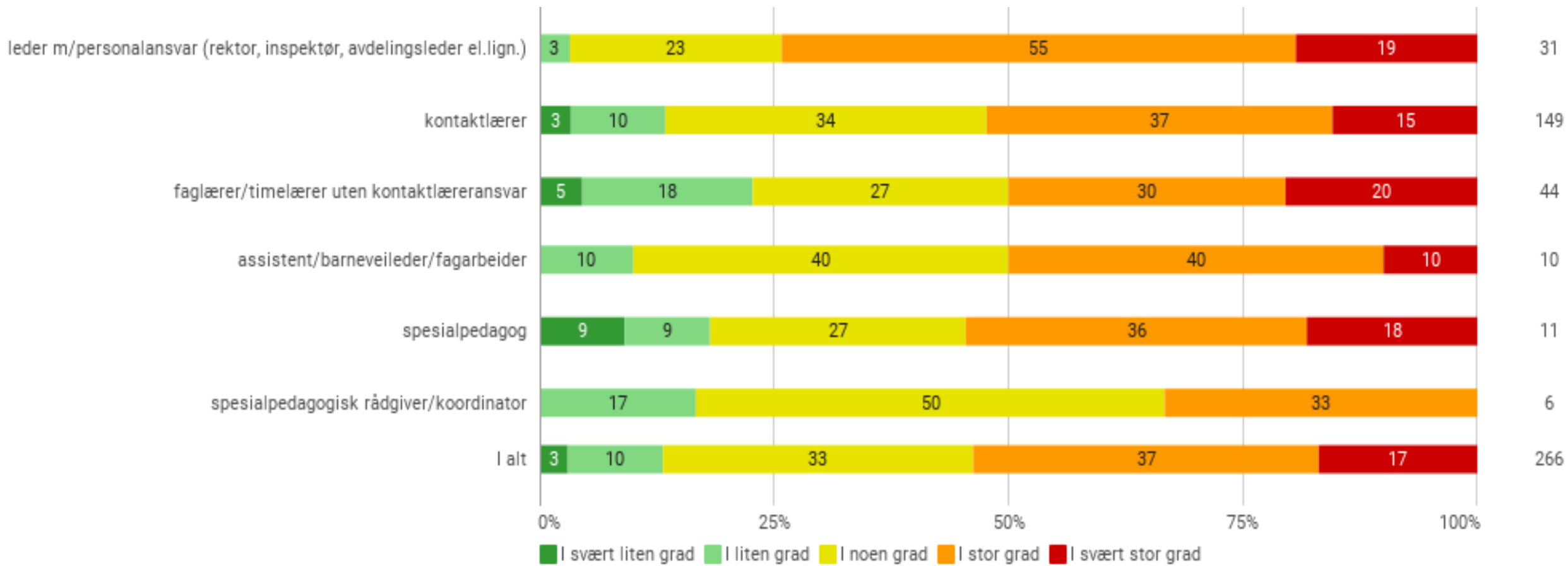

Henholdsvis ledere m/personalansvar, kontaktlærere og miljøarbeidere eller liknende med 3 årig utdanning utover vgs

Jo tettere på...?

Grunnskole

Definere inkludering

Qvortrup, A., & Qvortrup, Lars. (2015). Inklusion : den inklusionskompetente lærer, pædagog og elev (p. 203). Hans Reitzel forlag

- Ingen vedtatt definisjon
- Manchesterdefinisjonen
 - *Inkludering er en kontinuerlig prosess av å øke tilstedeværelsen, deltakelsen og utbyttet for alle barn og unge i deres lokale skole.*

Det er først når elevene selv føler seg som en del av fellesskapet, at arbeidet for å fremme inkludering kan sies å være vellykket (Qvortrup & Qvortrup, 2015:76)

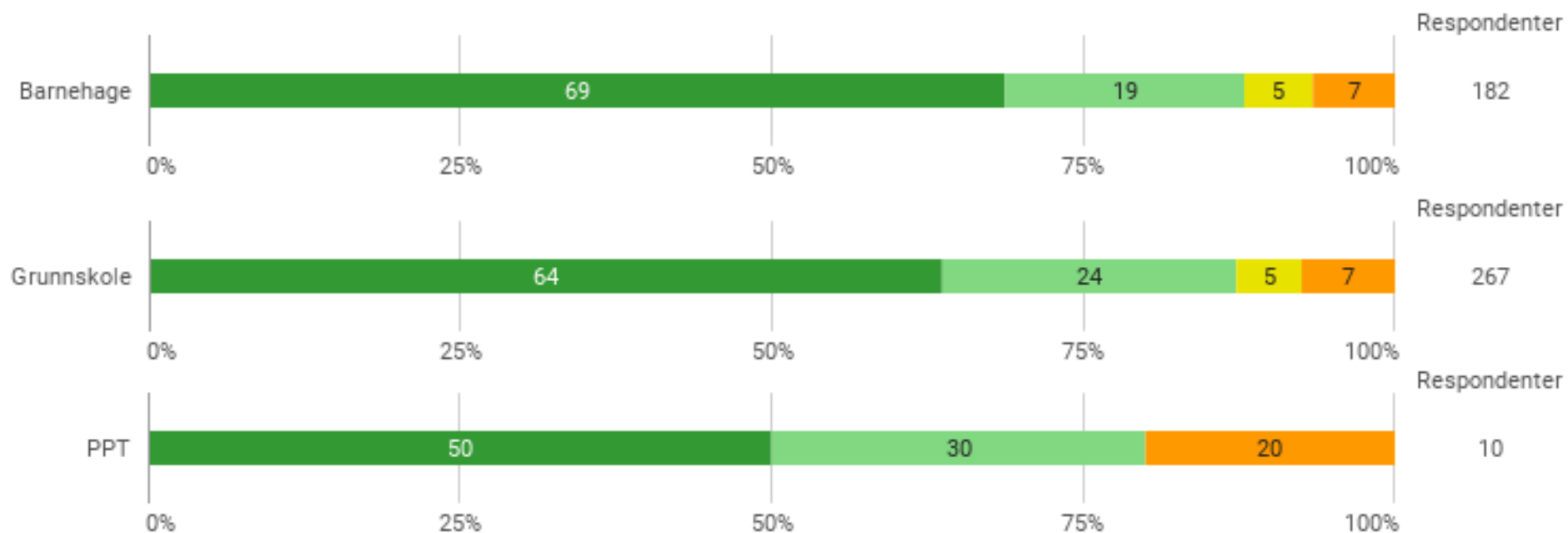
Deltakelse i læringsfellesskapet

Har dere på arbeidsplassen diskutert... ...hvordan arbeide for å fremme alle barn og elevers deltakelse i det ordinære læringsfellesskapet ?

- Ledelsen har tatt initiativ til møte(r) hvor vi har diskutert dette. (Ledelsesstyrt aktivitet.)
- Ledelsen har ikke tatt initiativ til møter, men vi i kollegiet har diskutert dette. (Kollegastyrt aktivitet.)
- Vi har ikke diskutert det i kollegiet, men jeg er selv svært opptatt av temaet. (Individuell aktivitet.)
- Vi har ikke hatt dette oppe som tema.

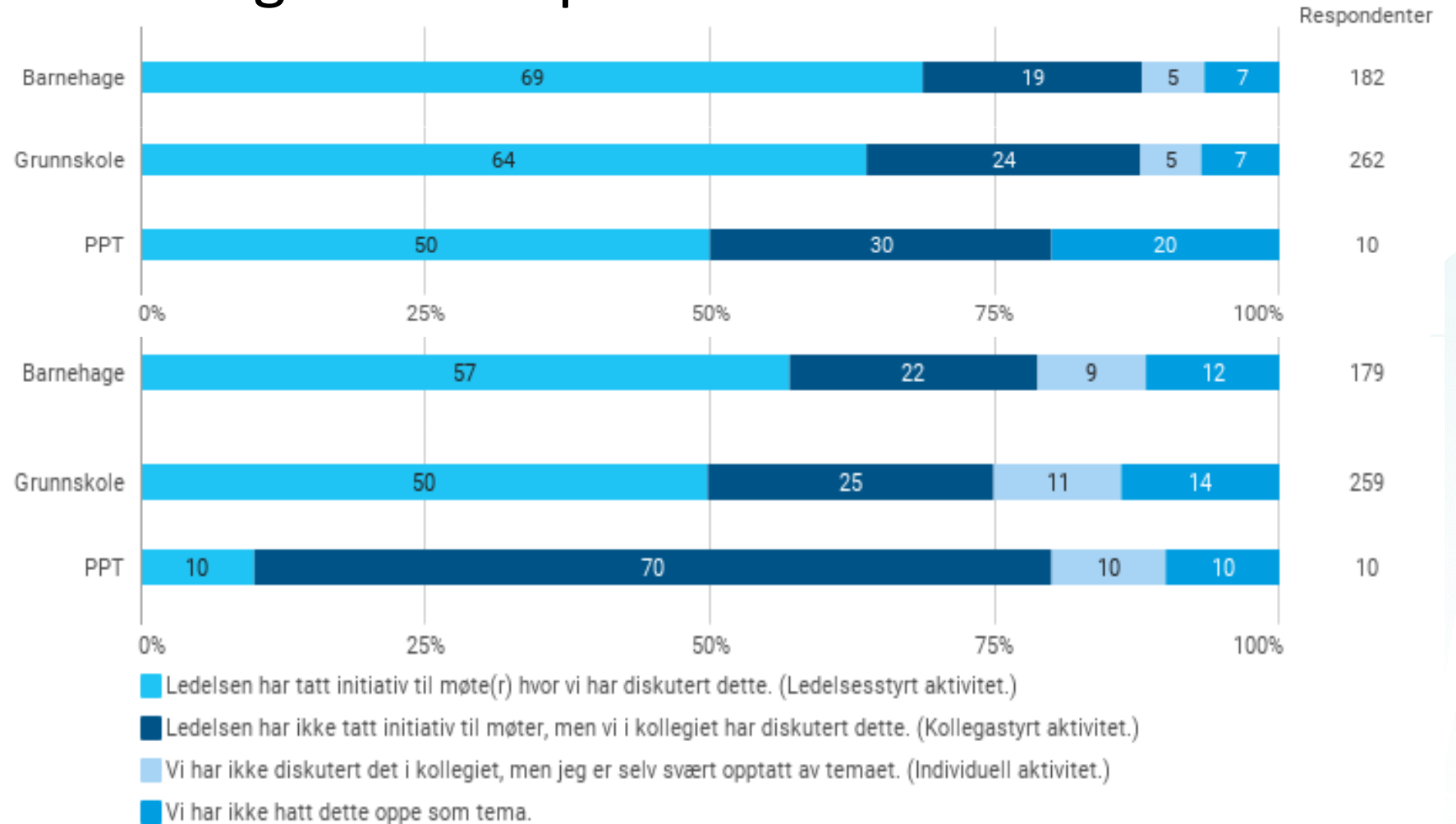

Har dere på arbeidsplassen diskutert... ...hvordan fremme barn og elevers deltakelse vs ... hva hindrer barn og elevers deltakelse i det ordinære læringsfellesskapet ?

Hvordan fremme deltakelse?

Hvilke faktorer hindrer deltakelse?

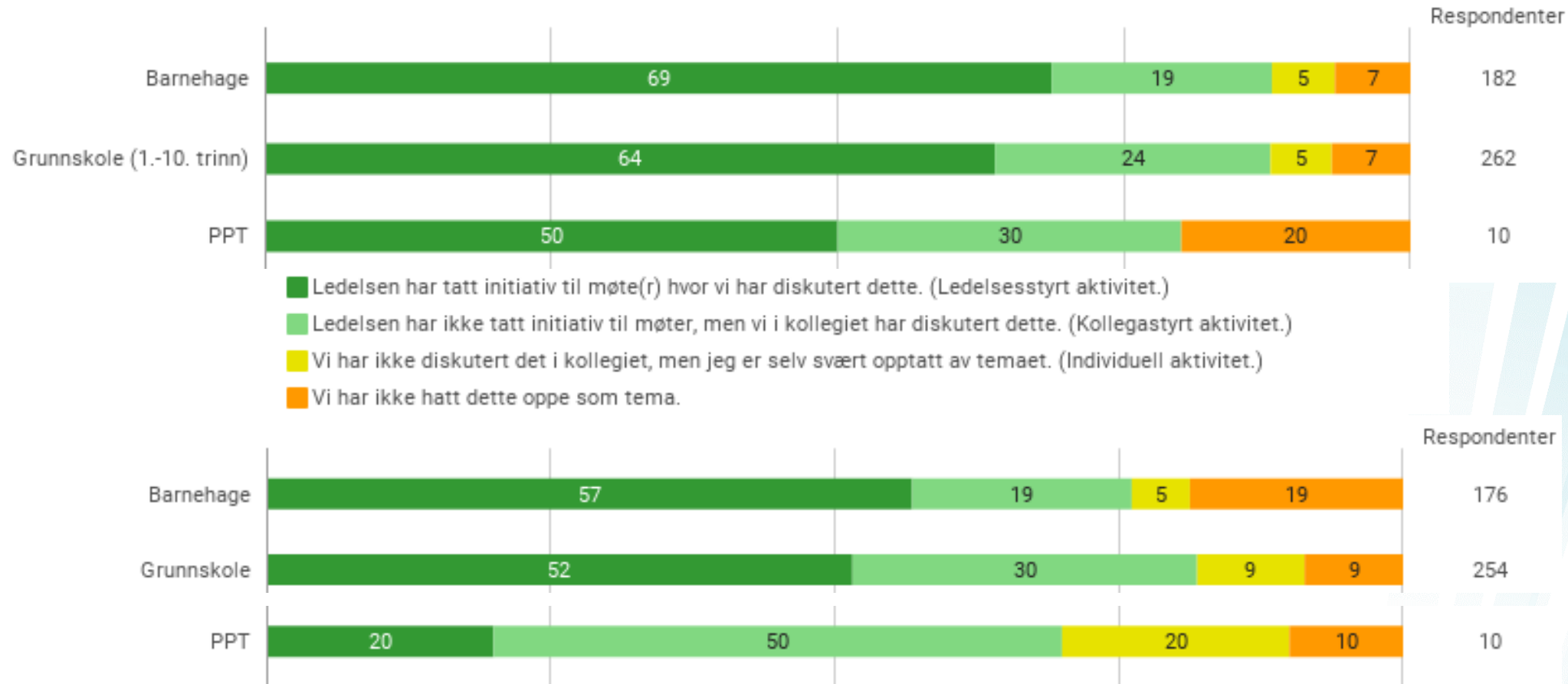

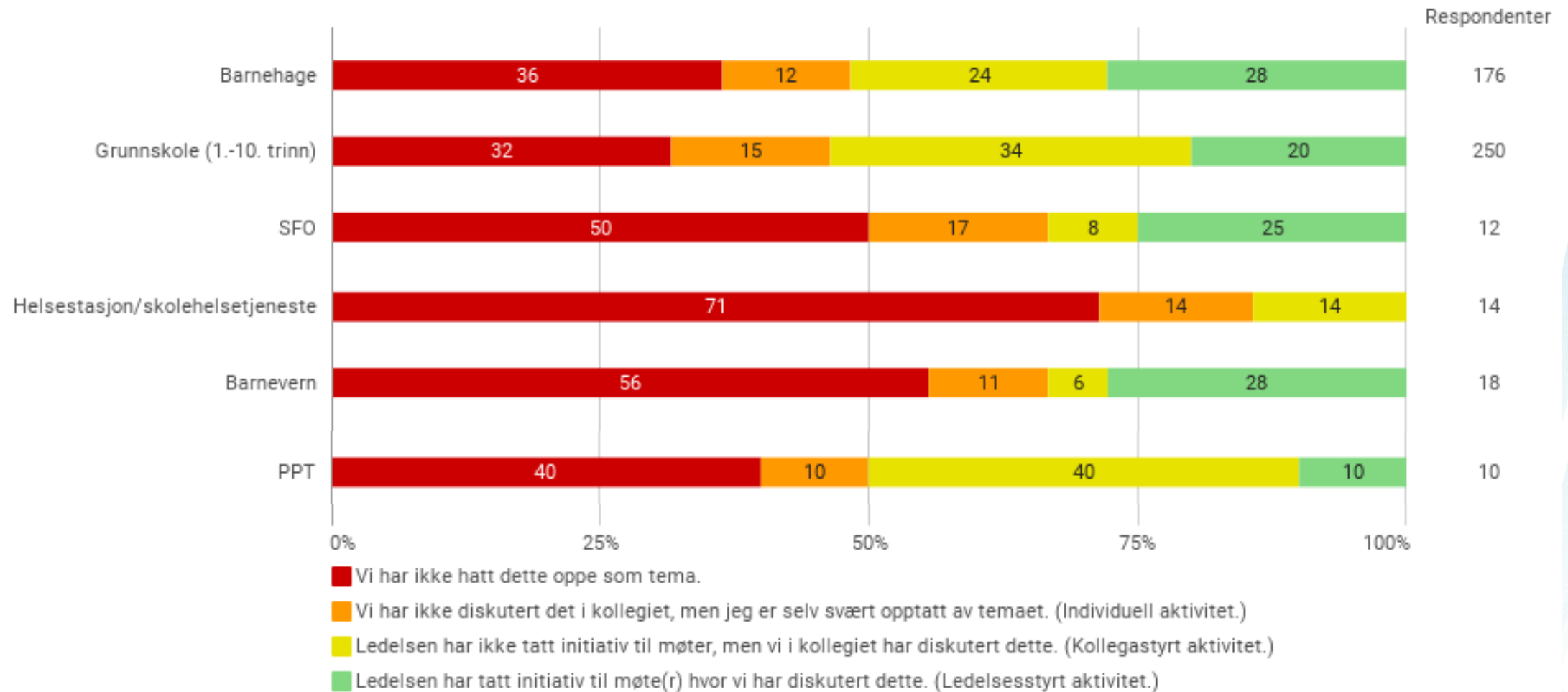
Har dere på arbeidsplassen diskutert:
... hvordan fremme alle barn og elevers deltakelse vs.
... hvordan fremme deltakelse for de som har et særskilt behov for tilrettelegging (enkeltvedtak)?

Hvordan fremme deltakelse for alle?

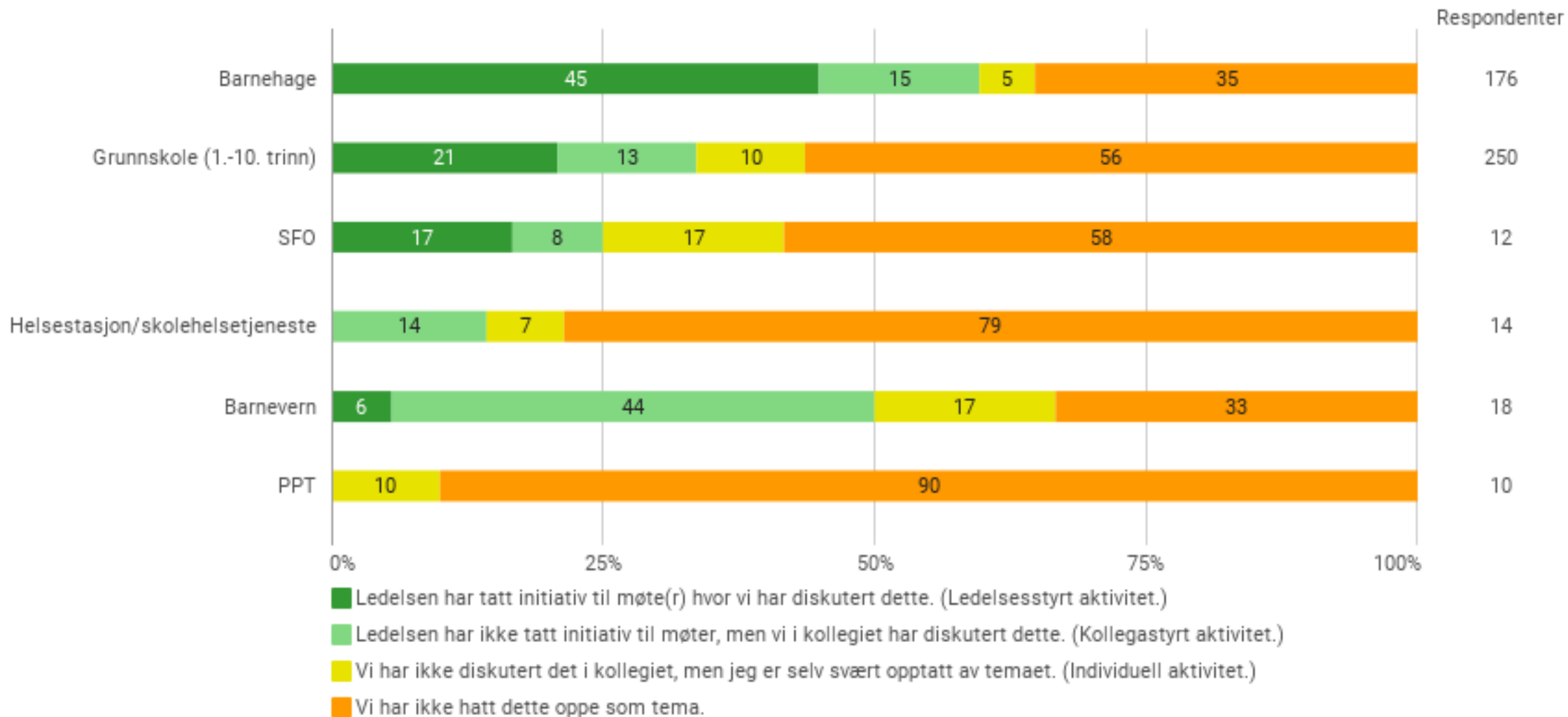
Hvordan fremme deltakelse for barn/elever med særskilt behov for tilrettelegging?

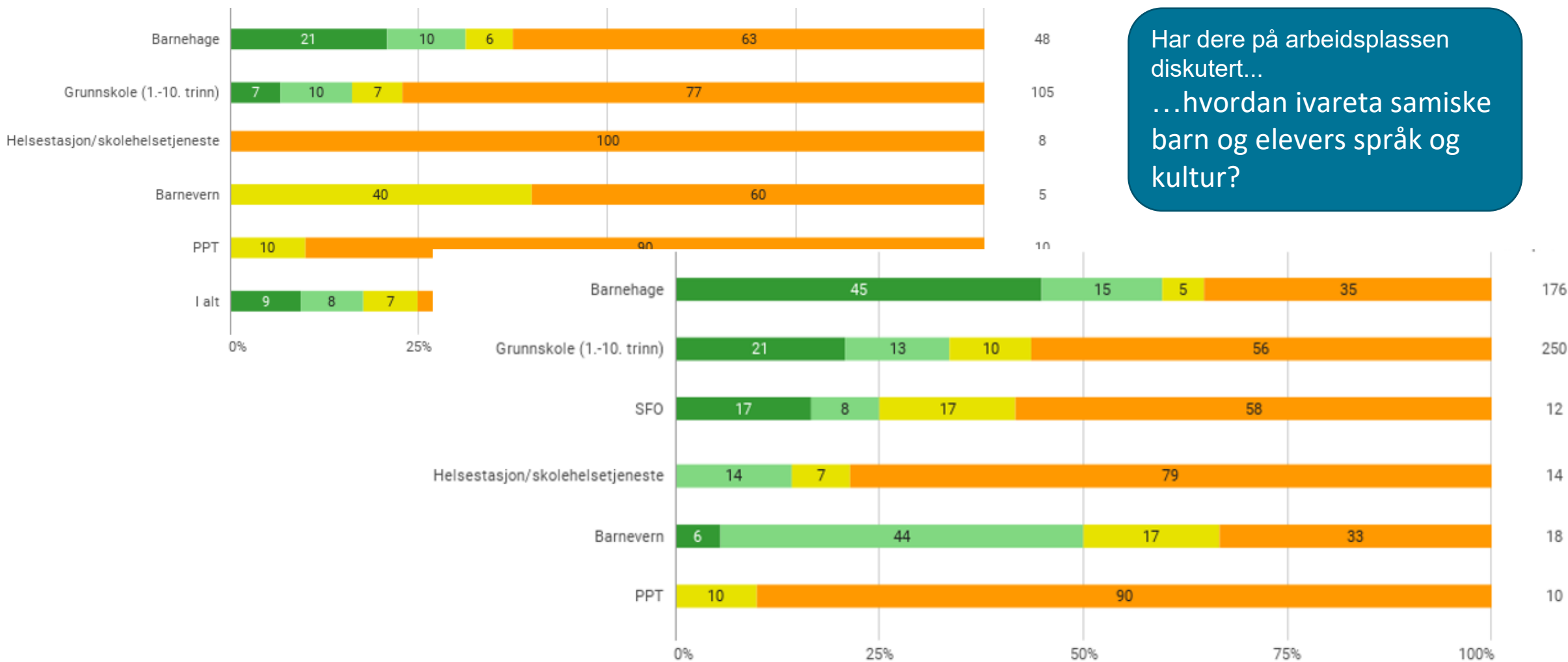
Har dere på arbeidsplassen diskutert... ...hvordan tilbudet bør tilpasses barn/elever med stort læringspotensial?

Har dere på arbeidsplassen diskutert... ...hvordan ivareta samiske barn og elevers språk og kultur?

Store ulikheter i regionen

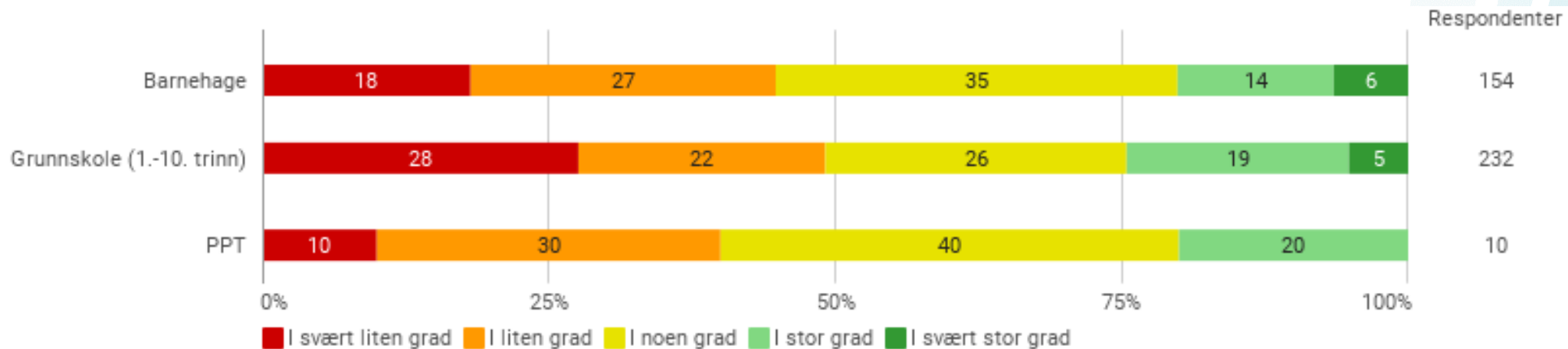
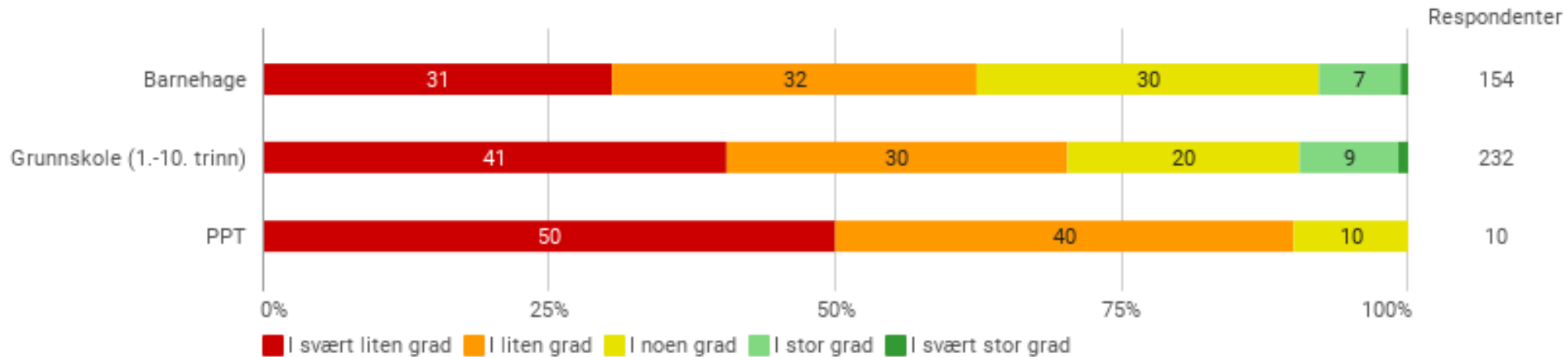

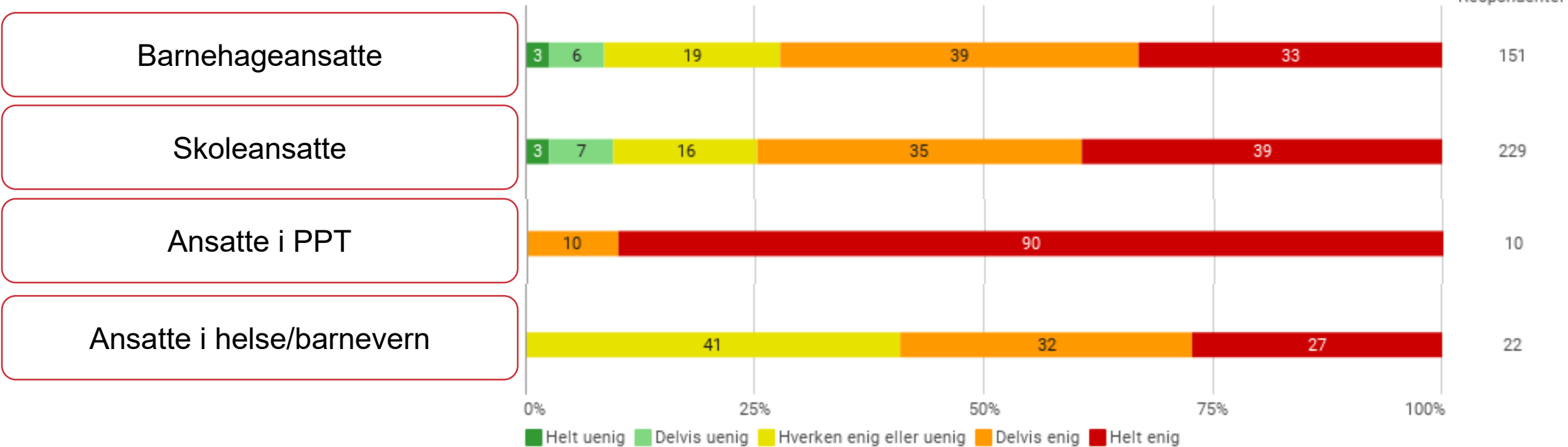
Opplever du at du har kompetanse til ... versus Vet du hvor du skal henvende deg dersom du ikke har kompetanse til å ivareta behovene til samiskspråklige barn og unge

Kompetanse til å ivareta behovene

Vet hvor jeg skal henvende meg dersom jeg mangler kompetanse

Sammenheng mellom behov og tilrettelegging

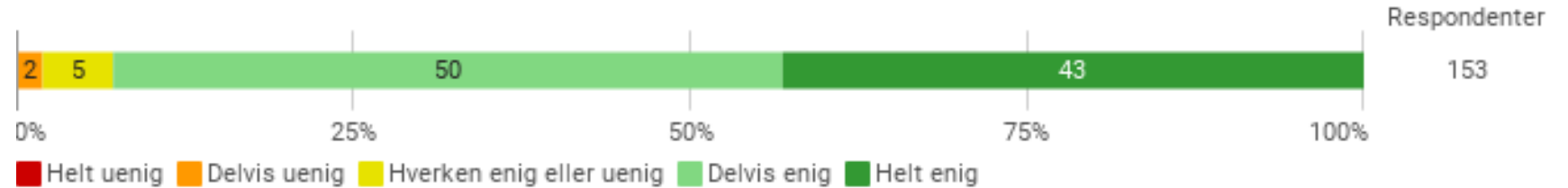
Medvirkning

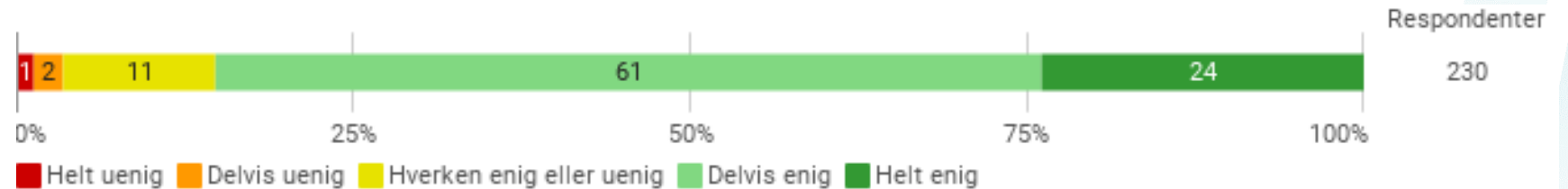

Vi lytter til hva barnet/eleven selv ønsker, og tar hensyn til dette.....

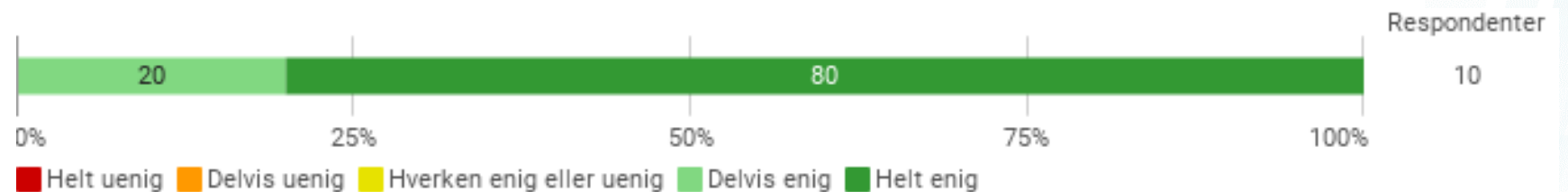
Barnehageansattes mening om seg selv

Grunnskoleansattes mening om seg selv

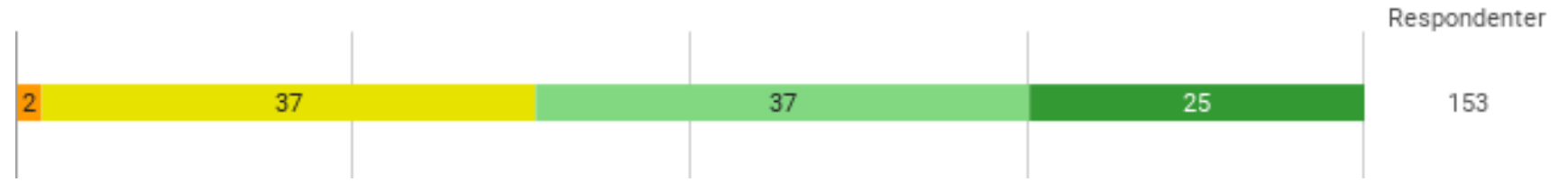
PPT-ansattes mening om seg selv

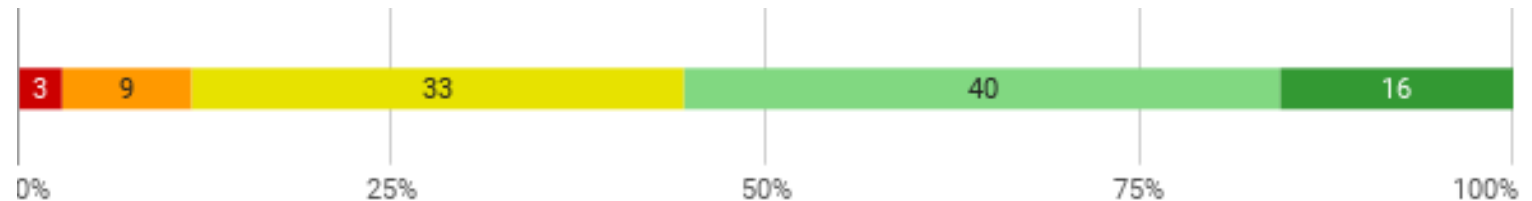

De andre lytter til hva barnet/eleven selv ønsker, og tar hensyn til dette.....

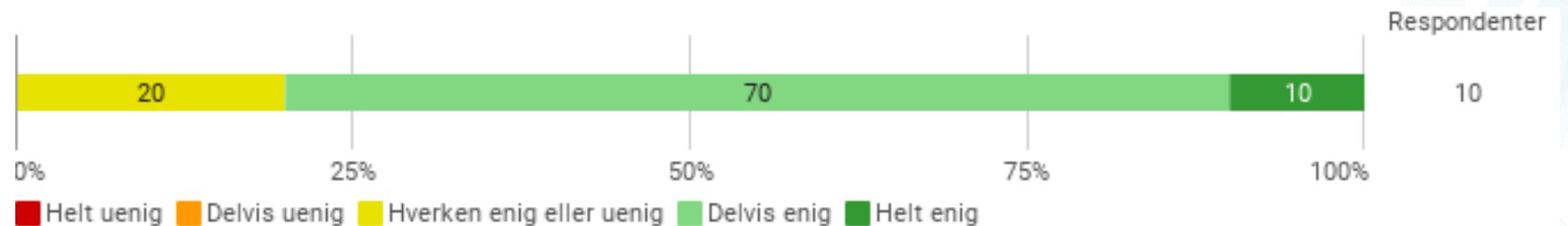
Barnehageansattes mening om ansatte i PPT, barnevern og helse

Grunnskoleansattes mening om ansatte i PPT, barnevern og helse

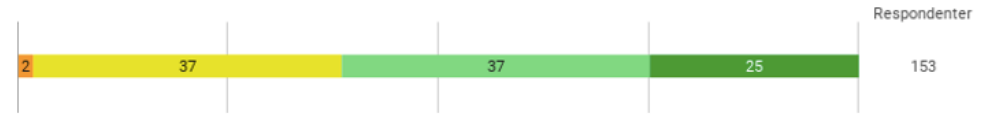
PPT-ansattes mening om ansatte i skole og barnehage

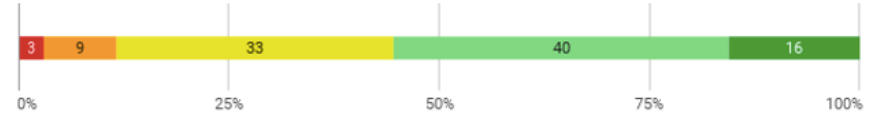

De andre lytter til hva barnet/eleven selv ønsker, og tar hensyn til dette.....

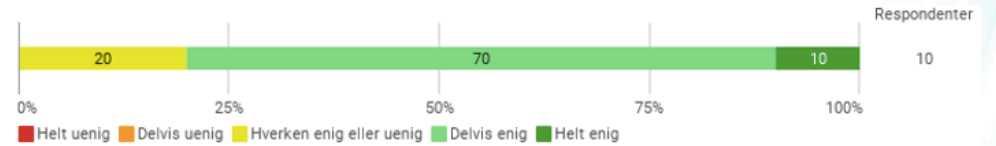
Barnehageansattes mening om ansatte i PPT, barnevern og helse

Grunnskoleansattes mening om ansatte i PPT, barnevern og helse

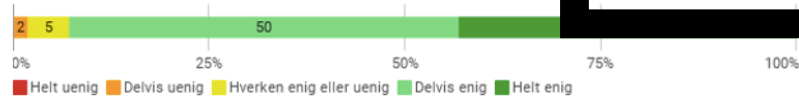

PPT-ansattes mening om ansatte i skole og barnehage

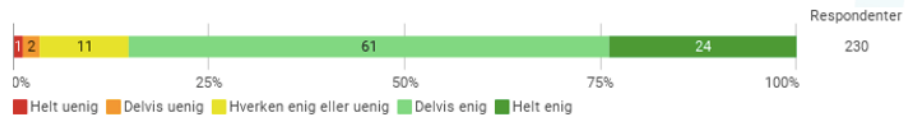

Vi lytter til hva barnet/eleven selv ønske til dette.....

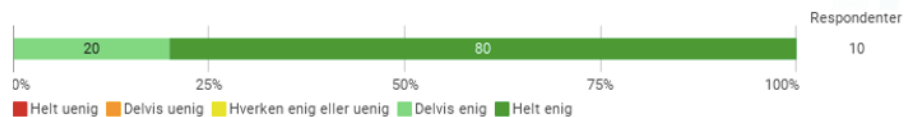
Barnehageansattes mening om seg selv

Grunnskoleansattes mening om seg selv

PPT-ansattes mening om seg selv

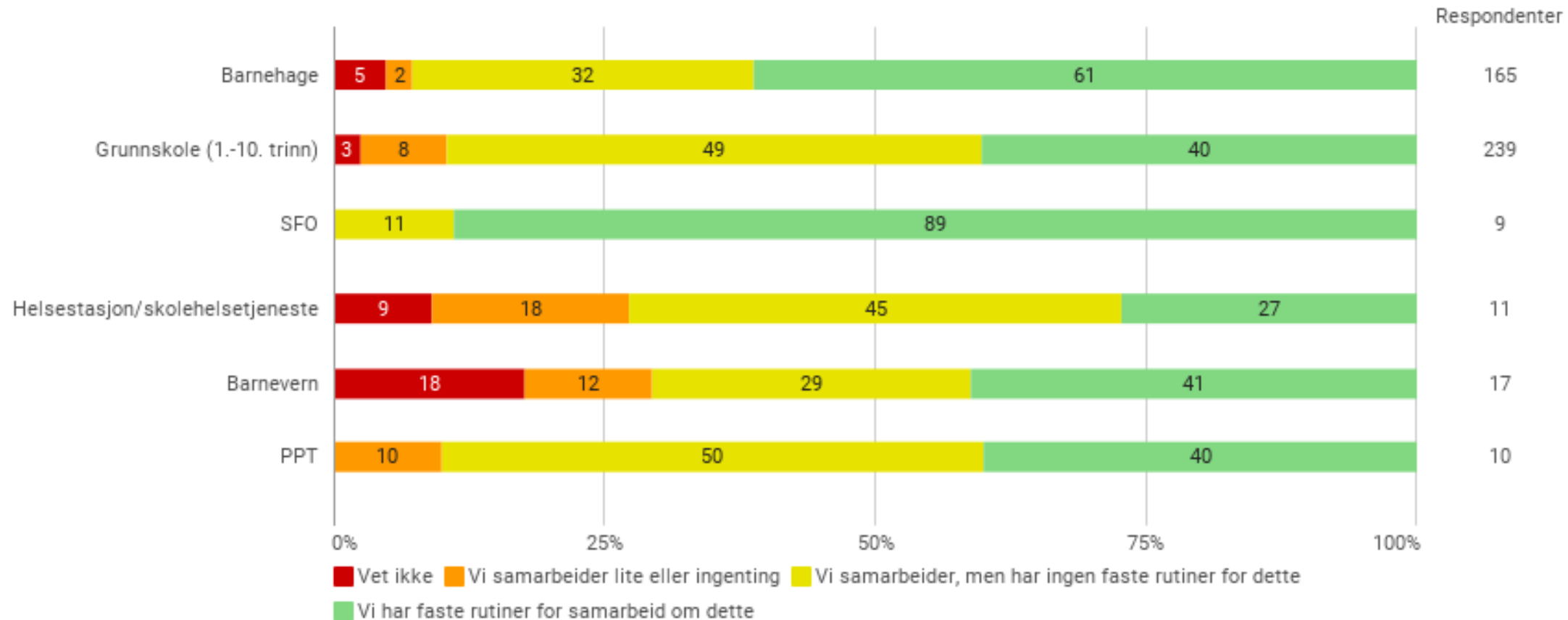

Samarbeid

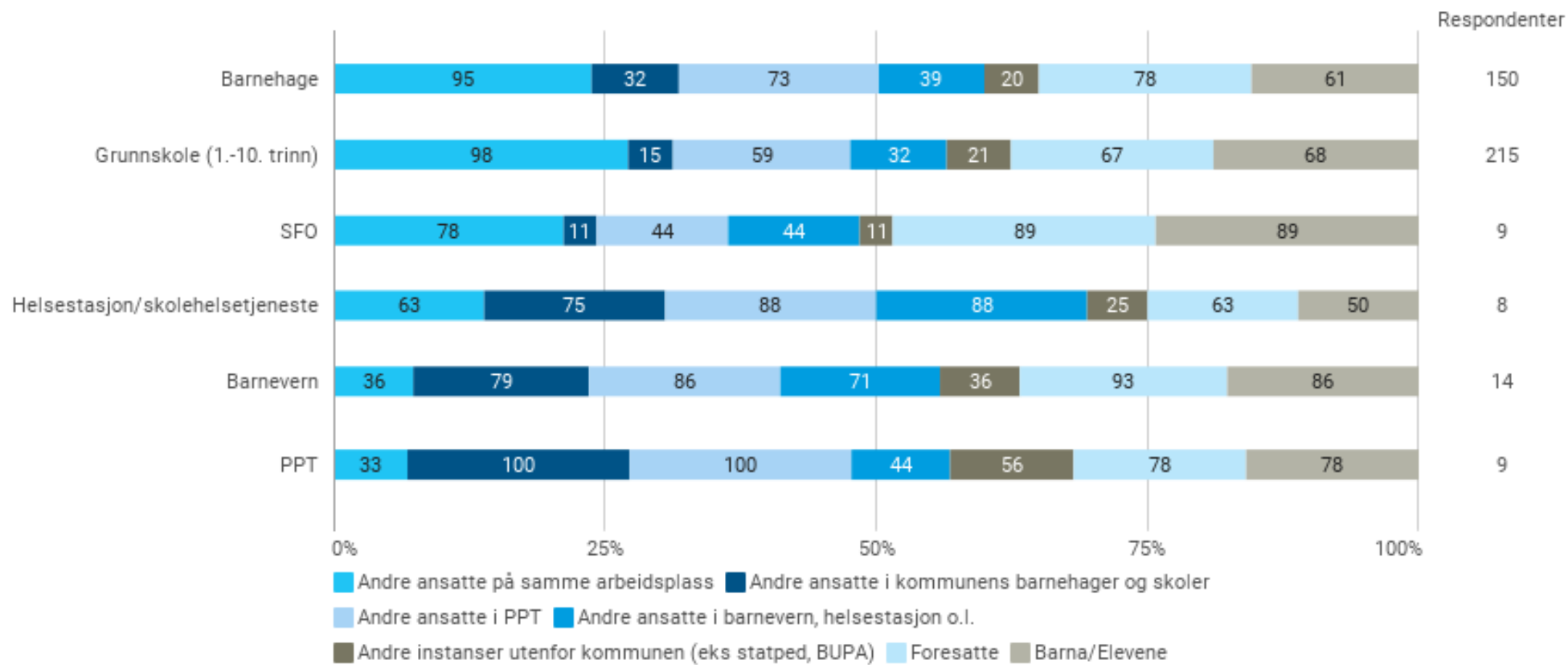

Samarbeidsrutiner

– barn/elever med særskilt behov

Hvem samarbeider med hvem?

Vi samarbeider regelmessig...

Barnehagelærer og
spesialpedagog

Kontaktlærer og spesialpedagog

Andres vurdering

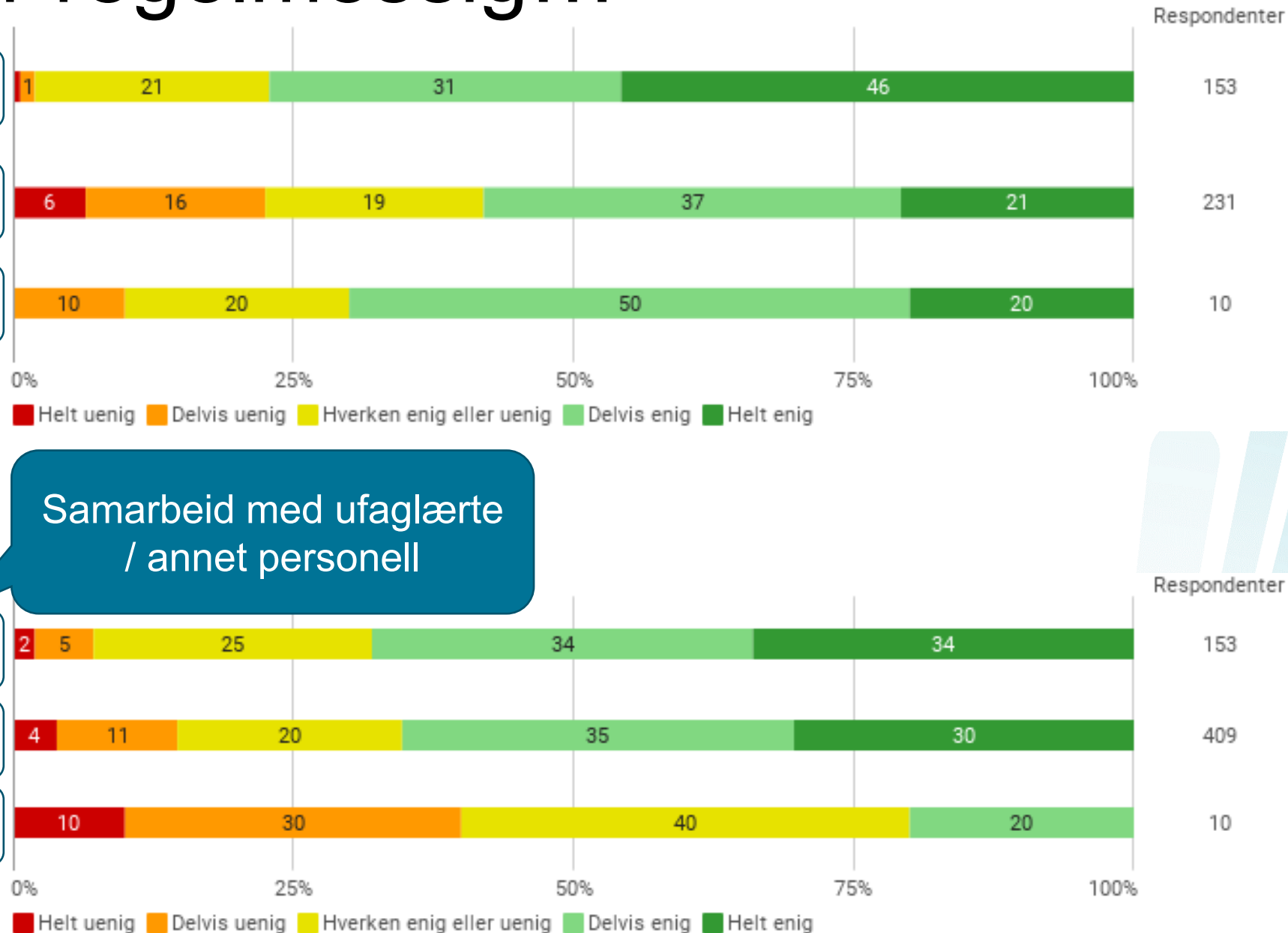
Samarbeid med
pedagoger...

Samarbeid med ufaglærte
/ annet personell

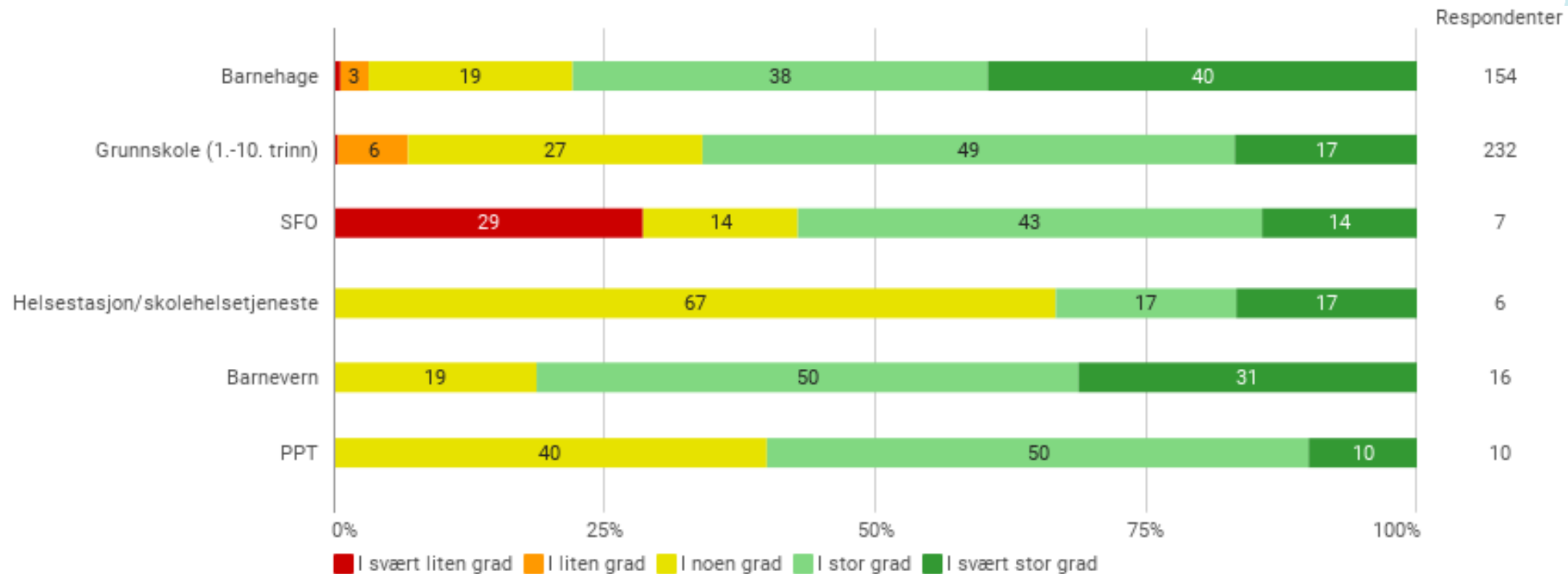
Barnehagelærer og
spesialpedagog vs assistent

Skoleansatte og spesialpedagog
vs assistent

Andres vurdering

Vet du hvor du kan henvende deg dersom du mangler kompetanse til å møte behovene til barna / elevene?

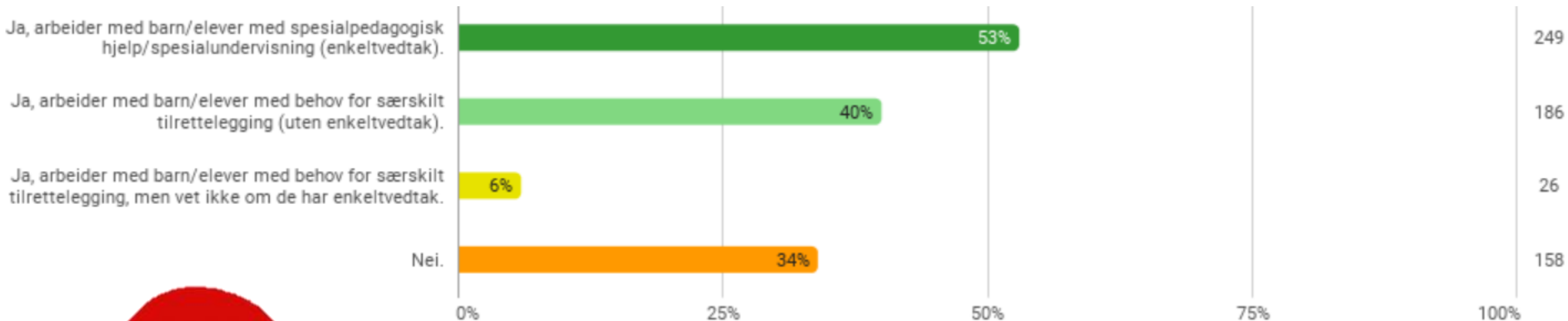

Er det viktig at ansatte som arbeider med barn/elever som har behov for særskilt tilrettelegging vet hvorfor barnet/eleven får ekstra hjelp?

Arbeider du med barn/elever som trenger spesialpedagogisk hjelp

Et løft for, og et løfte om,
at alle barn og elever...

...skal oppleve å få et godt tilpasset
og inkluderende tilbud i
barnehage og skole.

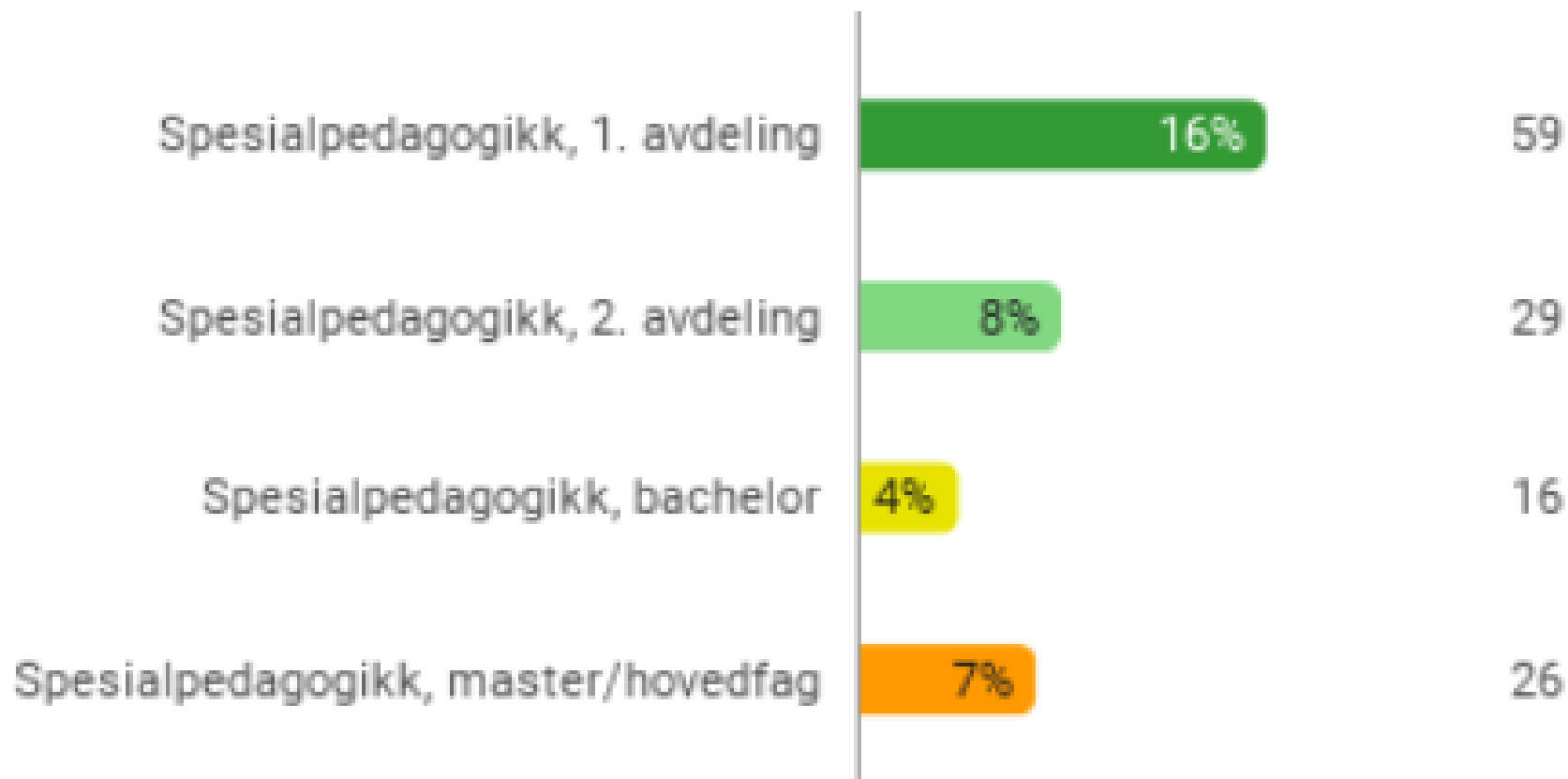
...skal få mulighet for utvikling,
mestring, læring og trivsel,
uavhengig av sine forutsetninger.

Kompetansebehov og kompetansekapital

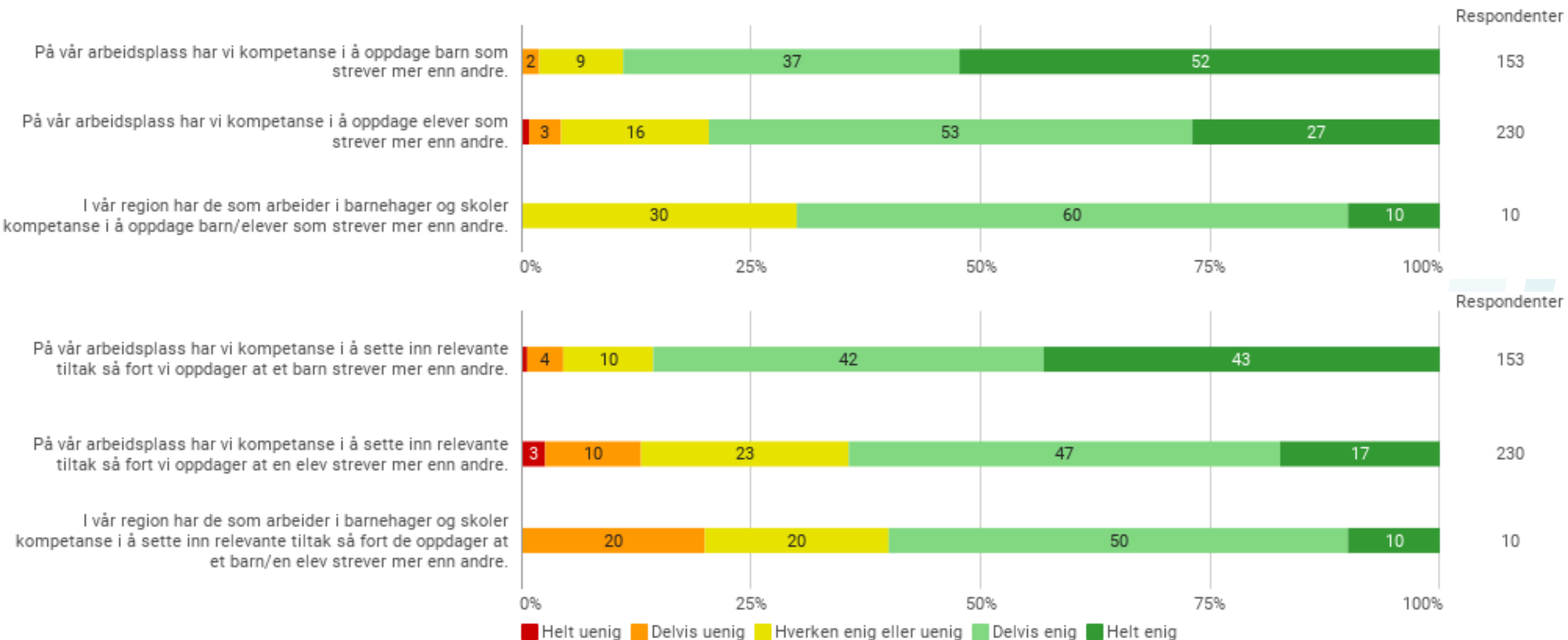

Spesialpedagogisk kompetanse - barnehage/skole

Kompetanse

– oppdage behov og reagere adekvat

Kompetansebehov i barnehagesektoren

- tematickene hvor flest opplever behov i stor eller svært stor grad:

Tilpasset
opplæring
(42%)
Psykisk
sykdom (39%)

Atferdsv. (52%)
Omsorgssvikt
(51%)
Språk-, tale og
kommunikasjon
(43%)

Digitale støtte-
og læringsress.
(39%)
ADHD (39%)
Flerspråklighet
(39%)

Kompetansebehov i skolesektoren

- tematikkene hvor flest opplever behov i stor eller svært stor grad:

Digitale støtte- og læringsressurser

(43%)

Omsorgssvikt

(43%)

Psykisk sykdom
(51%)

Atferdsv. (50 %)

Matematikkvansker
(48%)

Generelle
lærevansker (45%)

Lese- og skrivevansker
(42%)

Skolefravær (40%)

ADHD (40 %)

Tilpasset opplæring
(39%)

Kompetansebehov i PPT

- tematikkene hvor flest opplever behov i stor eller svært stor grad:

(70%)

Digitale støtte- og læringsressurser

Stort læringspotensial
Flerspråklighet

Matematikk-
vansker (80%)
Skolefravær (80%)

(70%)

Generelle lærevansker
Inkluderende læringsmiljø
Psykisk sykdom
Atferdsvansker

FEM PÅ TOPP

BARNEHAGE	SKOLE	PPT
Normbrytende atferd (52%)	Psykisk sykdom (51%)	Matematikkvansker / Skolefravær (80%)
Omsorgssvikt (51%)	Normbrytende atferd (50%)	
Språk-, tale- og kommunikasjon (43%)	Matematikkvansker (48%)	Digitale støtte- og læringsressurser
Tilpasset opplæring (42%)	Generelle lærevansker (45%)	Stort læringspotensial
Psykisk sykdom / Digitale / ADHD / Flerspråklighet (39%)	Omsorgssvikt / Digitale (43%)	Flerspråklighet
		Generelle lærevansker
		Inkluderende læringsmiljø
		Psykisk sykdom
		Normbrytende atferd (70%)

Barnehage (189)

RSK-V

Skole (286)

<u>Atferdsvansker</u>	52 %
<u>Omsorgssvikt</u>	51 %
Språk-, tale- og kommunikasjonsvansker	43 %
Tilpasset opplæring	42 %
<u>Psykisk sykdom</u>	39 %

<u>Psykisk sykdom</u>	51 %
<u>Atferdsvansker</u>	50 %
<u>Matematikkvansker</u>	48 %
Generelle lærevansker	45 %
<u>Omsorgssvikt</u>	43 %

<u>Omsorgssvikt</u>
<u>Atferdsvansker</u>
<u>Psykisk sykdom</u>
<u>Digital støtte- og læringsressurs</u>
<u>Stort læringspotensial</u>

Alta

<u>Digital støtte- og læringsressurser</u>
<u>Stort læringspotensial</u>
Flerspråklighet
Spesialpedagogisk rådgivning/veiledning
Matematikkvansker

Loppa

<u>Psykisk sykdom</u>
<u>Atferdsvansker</u>
<u>Digital støtte- og læringsressurser</u>
Generelle lærevansker
Migrasjonspedagogikk

Nordkapp

<u>Atferdsvansker</u>
ADHD
Lese- og skrivevansker
<u>Digital støtte- og læringsressurser</u>
<u>Omsorgssvikt</u>

Hasvik

Tilpasset opplæring
<u>Atferdsvansker</u>
Generelle lærevansker
<u>Stort læringspotensial</u>
<u>Psykisk sykdom</u>

Måsøy

<u>Atferdsvansker</u>
<u>Psykisk sykdom</u>
<u>Digital støtte- og læringsressurser</u>
Generelle lærevansker
Flerspråklighet

Hammerf.

Data skal diskuteres i kommunene og danne grunnlag for valg av innsatsområder

Mrk! det tas forbehold om at det kan være noe smårusk i maskineriet som gjør at enkelte tall kan bli justert

